

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 552/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej advokátkou JUDr. Soňou Jackovou, Ličartovce 161, proti postupu Správneho súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. PO-3S/45/2021 takto

rozhodol:

1. Postupom Správneho súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. PO-3S/45/2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Košiciach **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. PO-3S/45/2021 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie v sume **2 000 eur**, ktoré **je** Správny súd v Košiciach **povinný** zaplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľke **priznáva** náhradu trov právneho zastúpenia v sume **771,68 eur**, ktorú **je** Správny súd v Košiciach **povinný** zaplatiť právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu bola 29. júla 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu. Sťažovateľka požaduje priznanie primeraného

finančného zadost'učinenia 5 000 eur a náhrady trov konania. Rovnako žiada, aby ústavný súd prikázal konať správne mu súdu bez zbytočných prieťahov.

2. Ústavnú s'ťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 552/2025-10 z 1. októbra 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Zo s'ťažnosti, ako aj z predloženého spisu vyplýva, že s'ťažovateľka podala 13. septembra 2021 správnu žalobu, ktorou sa domáhala preskúmania správneho rozhodnutia vydaného v konaní o posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Vec bola vedená pôvodne na Krajskom súde v Prešove, po zriadení sústavy správnych súdov bola vec postúpená správne mu súdu. V roku 2021 bolo zo strany krajského súdu vykonaných niekoľko úkonov (žaloba bola zaslaná ostatným účastníkom na vyjadrenie, bol určený spoločný zástupca účastníkov konania), avšak vyjadrenie žalovaného k žalobe (ktoré konajúci súd vyžiadal ešte v roku 2021) bolo s'ťažovateľke na základe jej s'ťažnosti doručené na vyjadrenie až 31. decembra 2024. Správny súd v predmetnom konaní do dňa podania ústavnej s'ťažnosti nevykonal ani jedno pojednávanie, hoci konanie trvá už viac ako štyri roky.

4. S'ťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že keďže bol zamietnutý návrh na priznanie odkladného účinku napadnutého správneho rozhodnutia, účel správnej žaloby bol zmarený, pretože po procese posudzovania vplyvov na životné prostredie týkajúcom sa obrovských skladov, ktoré by mali stáť v susedstve s'ťažovateľky, prebehlo už aj územné i stavebné konanie, a to podľa názoru s'ťažovateľky na základe nezákonného rozhodnutia. Vzhľadom na neprimeranú dĺžku konania pred správne mu súdom i v prípade úspechu vo veci samej do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu môžu byť sporné sklady vystavané. Ochrana s'ťažovateľky je už s istotou *de facto* zmarená, a preto i v tomto prípade platí „*ja mám pravdu, ty máš stavbu.*“. Je na zodpovednosti štátu, aby vedel zabezpečiť také procesné prostriedky a také reformy, aby nimi nevznikali zbytočné niekoľkoročné prieťahy.

II.

Vyjadrenie správneho súdu

5. Predseda správneho súdu na žiadosť ústavného súdu listom sp. zn. 1SprV/204/2025 zo 14. októbra 2025 zaslal vyjadrenie na ústavnú s'ťažnosť, v ktorom uvádza, že v predmetnej veci nedošlo k porušeniu základných práv s'ťažovateľky, tak ako to tvrdí s'ťažovateľka, keďže správny súd v rámci kapacitných možností vo veci konal priebežne, bez zbytočných prieťahov, postupoval pri tom v súlade so zákonnými ustanoveniami príslušných predpisov a pri vybavovaní vecí postupne odstraňuje sklz dosiaľ prevzatých vecí a rozhoduje o nich priebežne podľa závažnosti a časového hľadiska tak, aby nedochádzalo k uprednostňovaniu vecí. Predseda správneho súdu upozorňuje, že je potrebné brať na zreteľ aj objektívne okolnosti, ako sú prechod spisov na novozriadený správny súd, technické a organizačné problémy, odchod členky senátu na materskú dovolenku a pod.

6. Predseda správneho súdu poukazuje i na vyjadrenie sudcu spravodajcu, ktorý uvádza, že pristupuje zodpovedne pri každej právnej veci k vyhodnoteniu všetkých právnych aspektov a v predmetnej veci bolo potrebné vyhodnotiť vec v dvoch rovinách. V rovine súdneho prieskumu

zákonnosti správnu žalobou napadnutého rozhodnutia a postupu orgánov verejnej správy, ktoré predchádzali vydaniu rozhodnutia, ale tiež v rovine splnenia procesných podmienok, keďže v administratívnom konaní bola sťažovateľka účastníkom konania ako súčasť občianskej iniciatívy, správnu žalobu podala ako fyzická osoba. Po ustálení sporných právnych otázok sudca spravodajca nariadil termín verejného vyhlásenia rozsudku na 27. október 2025, t. j. po prijatí ústavnej sťažnosti.

7. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaného spisu dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru správnym súdom:

8. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom správneho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

10. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Súd v procese rozhodovania poskytuje okrem iného aj ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Nesplnenie tejto povinnosti však nemôže stratiť charakter protiprávnosti dôsledným uplatňovaním pravidla o vybavovaní jednotlivých vecí podľa poradia ich nápadu. V opačnom prípade by zásah do základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v jednom konaní automaticky ospravedlňoval porušenie tohto práva v konaní o neskoršej žalobe (III. ÚS 572/2022).

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľku. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

12. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmet konania tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov s ustálenou judikatúrou.

13. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka sa o predĺženie napadnutého konania sama nepričinila.

14. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu správneho súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

15. Z popísaného priebehu konania správnym súdom vo vyjadrení na ústavnú sťažnosť a z vyžiadaného spisu sp. zn. PO-3S/45/2021 ústavný súd zistil, že predmetná vec trvá od 13. septembra 2021, t. j. viac ako 4 roky, a dosiaľ nie je právoplatne rozhodnutá. Sťažovateľka sa žalobou domáhala pôvodne na krajskom súde preskúmania správneho rozhodnutia vydaného v konaní o posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Krajský súd od podania žaloby realizoval niekoľko procesných úkonov (výzva na zaplatenie súdneho poplatku za správnu žalobu, výzva na vyjadrenie k správnej žalobe a zaslanie administratívneho spisu a pod.). Dňa 8. marca 2022 bol krajskému súdu zaslaný návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, ktorý bol uznesením krajského súdu č. k. 3S/45/2021-150 z 12. apríla 2022 zamietnutý. Dňa 9. júna 2023 bol spis na správnom súde pridelený podateľňou do senátu 6S a od toho dátumu je vedený pod spisovou značkou označenou v záhlaví tohto nálezu. Správny súd nerealizoval žiaden procesný úkon, v dôsledku čoho 9. decembra 2024 doručila sťažovateľka správne súdu upozornenie a žiadosť o konanie vo veci. Následne správny súd vyzval účastníkov konania na vyjadrenie sa k správnej žalobe. Vyjadrenie žalovaného k žalobe, ktoré vyžiadali konajúci súd už v roku 2021, bolo sťažovateľke doručené na účely vyjadrenia až 31. decembra 2024. Dňa 16. októbra 2025 správny súd nariadil termín verejného vyhlásenia rozsudku na 27. október 2025.

16. Označené konanie trvalo do podania ústavnej sťažnosti na súde prvého stupňa viac ako 4 roky. Z tohto obdobia bol konajúci súd takmer dva roky absolútne nečinný, čo nie je možné považovať za sústredené a efektívne konanie smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu veci. Túto nečinnosť nie je možné ospravedlniť ani súdnou reformou a prechodom veci z jedného súdu na iný súd. S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

K návrhu na prikázanie vo veci konať

17. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal správne súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov.

18. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal správne mu súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

20. Sťažovateľka žiadala v petite ústavnej sťažnosti priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume označenej 5 000 eur. Priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodňuje dlhotrvajúcou právnou neistotou, ako aj skutočnosťou, že ochrana poskytnutá súdom aj v prípade vyhovenia jej žalobe bude neúčinná, keďže proces stavby predmetných skladov už prebieha a budú tak spôsobené neodstrániteľné následky na životnom prostredí, čo zasiahne i do jej práv na priaznivé životné podmienky, práva na súkromný a rodinný život.

21. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

22. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

23. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je v prvom rade reparácia nemajetkovej ujmy sťažovateľov. Primerané finančné zadosťučinenie nie je automatickým právnym nárokom, ale sťažovateľ ho musí výslovne uplatniť a primerane odôvodniť. Prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je možné už napraviť. To znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie do pôvodného stavu (I. ÚS 15/02, m. m. IV. ÚS 84/02).

24. Ústavný súd konštatuje, že zásah do základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote si vyžaduje priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd však považuje sťažovateľkou požadovanú sumu finančného zadosťučinenia za neprimeranú, resp. preexponovanú a na tomto mieste pripomína, že ESLP akceptuje priznávanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume, ktorá nie je neprimeraná, hoci by bola nižšia než suma priznávaná ESLP (porovnaj Ivan a Martin Medić proti Chorvátsku, rozhodnutie z 5. 2. 2009, č. 55864/07; Roje proti Chorvátsku, rozhodnutie z 25. 6. 2009, č. 8301/06).

25. Vzhľadom na konštatované zbytočné prietahy v postupe správneho súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania a jeho význam pre sťažovateľku, teda to, čo je pre sťažovateľku „v stávke“, ako aj celkovú dĺžku napadnutého konania, resp. obdobie právnej neistoty sťažovateľky, neefektívnosť konajúceho súdu a všetky okolnosti daného prípadu, majú na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy

pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 eur za primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

26. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

27. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby v roku 2025 (prevzatie zastúpenia a príprava, podanie ústavnej sťažnosti) a režijného paušálu k nim podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Takto určená suma predstavuje celkom 771,68 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

28. Priznanú náhradu trov konania je správny súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

29. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu